

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, kedd 1908. december 15.

264. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos példát sorja 40 fillér.

A háboru hangulata.

A cattarói öböl felett meredeken emelkedik a fekete hegyek sziklaösvénye. Alig pár száz méternyire az öböl felett, ott áll az első ágyúüteg, montenegrói zubbonyba öltözött olasz százados vezetése alatt. Egymásután hét ágyúüteg áll itt elhelyezve s a hegy ormán egy udinei mérnök felügyelete alatt van a szemaforállomás, mely világító szemeivel jelez az Adriára.

Éppen három éve, 1905. március óta folyik ez a berendezkedés s végre sikerült oda jutni, hogy Bocche di Cattaro környékéről elmenekültek az osztrák hatóság emberei, a templomok kincseit elküldték a zárai egyházi hatósághoz, mert ha eldördülnek a fekete hegyek olasz ágyúi, kő kövön nem marad Cattaróban, amely Fiumétől fél napi járásra van.

Amint ez az ágyú-moraj végig zug majd a hegyeken, talpra áll az egész tengerpart, amerre, ameddig terjed a szláv vérségi kötelék. S mi azt hisszük, hogy békés állapot van s Bocche di Cattaro virányai, déli napsugaras öble várja az üdülő családokat.

S Cattaróból, a magyar föld szomszédjából, kedveseiket, drágaságaikat menteni menekülnek a hatalmas osztrák-magyar monarchia polgárai!

De azért béke van!

1905 márciusában Ferenc Ferdinánd trónörökös, Ziegler tengernagy, a vezérkari főnök, a tüzérségi felügyelő s nagy tisztikar kíséretében ment le Cattaróba, meggyőződni a helyzetről s pár hét múlva már megkezdették Bocche di Cattaro megerősítését s a kikötőnek hadiállapotra alkalmassá tételét.

De az 1907-iki dalmáciai hadgyakorlat, mely a vezérkari főnöknek lemondásába került, csalódással végződött s azt a tanulságot hozta, hogy a dalmát part le Raguzáig meg nem védhető az esetben, ha Montenegro felől támadás történik.

Persze ez katonai számítás alapján állapított meg, hol tekintetbe vették az olasz hadsereg által kiképzett montenegrói vadászereket, melyeknek minden tisztje olasz ember s nem azon vélemény alapján, mely még ma is azzal áztatja az országot, hogy egy nap alatt agyon lehet gázolni Montegrót és Szerbiát.

Egész Cattaró környéke be van hálózva olasz kémekkel, kik motoros halászat örve alatt fenékméréseket végeznek s Fiume felől a postagalambok százait helyezték el meghitt embereiknél.

S minden vonatkozó hirt könyörtelenül cáfoltak meg. A wieni sajtóirodák képtelen meséket költöttek Montenegro és Szerbia korrupszája felől, hol puskapor helyett szeméttel töltötték a patronokat, noha bizonyos, hogy mind a két államot idegen hatalom látja el hadi szerrel és pénzzel.

A Puglia járatai Veneziából azt hozzák Montenegróba naponként amit akarnak: lőszer, fegyvert, pénzt, tisztikart. Megéri Albánia esetleg Trento, dél Tiroi szép fővárosa, melyre már régen fáj az olaszok foga.

Ahol harci lázban ég a nemzet s a jövő függ a győzelemtől, az első ágyulövés nyomán az országot bejárja az öröm rivalgása, a háboru gondolata lázba hozza az ország dobbanó szivét.

De nálunk, hol minden ember a maga anyagi nyomorúságával kinlódik s azt sem tudja, hogy tulajdonképpen hol van Belgrád, ahol egy háborútól egy körömfeketényi jó sem várható: az első ágyulövés rettenetes kavardást idézhet elő.

Meg fognak mozdulni a nemzetiségi vidékek, vérengzés fog hallatszani a nemzetiségi gyűlölet nyomán, lángba borul a szláv tengerpart s a zavarban utat fog keresni minden bűnös, minden féltvefogott indulat. — Pénzbe, vérbe, reneteg pénzbe és vérbe fog kerülni ez az első ágyulövés, mely hogy minő jövőt idéz fel, azt senki ma még meg nem mondhatja. — Olaszország felől is várandós a jövő, az első ágyulövés koraszülést idézhet elő.

Pusztuljanak a szandzsák bandák havas világukban; ha már reánk idézte a rémet az osztrák külügyi politika, ám küldjenek ellenük osztrák hegyi zandárságot. De nem kell a háboru ez országban senkinek, de senkinek. Volt egy eset reá, hogy egy ország belement könnyelműen a háboruba s megadta az árát hiu lelkesedésének. — Am mi fogjuk először annak példáját szolgáltatni, mikor egy országot akarata ellenére belevisznek, behajszolnak a háboruba, mely után a jövő a végtelen nyomor és szenvedés.

UJDONSÁGOK.

— A **rapprezentanza pótlulása.** A városi képviselőtestület ma hétfőn este 6 órakor tartja meg a pénteken este hározzatképtelenség miatt elmaradt zárt ülését, Vio Ferenc dr. polgármester elnökölte alatt. Az ülés napirendje a következő:

A városi műszaki hivatalnál egy műszaki mérnöki állás betöltése. A műszaki hivatal igazgatójának és a tisztii főorvos fizetésének rendezése. A egészségügyi bizottság döntése a városi orvosi állások betöltése ügyében. Indítvány egy városi hivatalnál felmerült pénztárházi fedezésére. Kiseb segélyezési és iskolai ügyek.

— **Ujabb pótladókivetés vagy függő kölcsön?** A város pénzügyi bizottsága ma visszaadta a tanácsnak a költségvetés tervezetét, amelyet a rappresentanza legutóbbi üléséből azért tett át hozzá, hogy a kiadási tételekből töröljön a bizottság minden törölhető részletet. A bizottság a visszautaló jelentésében leadott véleményében azt mondja, hogy a költségvetés kiadási tételeiből nem törölhet

semmit, mert azok mind sürgős munkálatok keresztülviteléhez szükségesek. A város különféle szakbizottságai ezért úgy ezen, mint a jövő héten üléseket tartanak, amelyen meg fogják állapítani, hogy a fenyegető deficit elkerülése végett micsoda tételeket lehetne mégis törölni. E szakülések után pedig, a hónap végén a pénzügyi bizottság fog ülést tartani s ha azt fogja látni, hogy a költségvetésből csak kisebb összegű törlést lehet tenni, akkor a nagyobb deficit elkerülése végett függő kölcsönt vesznek igénybe, vagy ha ez nehezen volna keresztülvihető, úgy a hiányt pótladóval fogják fedezni. — Így fizeti meg a nép s közte a községi adminisztráció ellenőrzéséből kirekesztett, mert szavazati jogától megfosztott fiumei magyarság is, a városi urak lelketlen protekciós gazdálkodásának az árát.

— **Második kereskedelemügyi államtitkár.** Most folyik az appropriációs vita a Házban s a költségvetést valószínűleg már karácsonyra, mint szentesített törvényt fogják becikkelyezni. Nem érdektelen ebből az alkalomból felemlíteni, hogy a kereskedelemügyi minisztérium költségvetésében már második éve szerepel egy második államtitkári állás, ugynevezett adminisztratív, de második államtitkár — az nincsen. Nem mintha Szerényi államtitkárnak volna szándéka megülni, mert hiszen az ő munkabírása, vasszorgalma és szívóssága, de mióta Kossuth Ferenc minisztert betegsége ágyhoz köti, azóta Szerényinek se éjjele se nappala; ő helyettesíti a minisztert az országgyűlésben, a bizottsági tárgyalásoknál, az anketen, szaktanácskozásokon s az ő vállaira nehezu a minisztérium ügyeinek óriási halmaza. Végre is egy embernek ez sok s ezért szükséges, hogy legalább az ügydarabok revidiálása és kiadmanyozása körül teendők egy részét az ujonnan kinevezett adminisztratív államtitkár lassa el. Marad még Szerényinek úgy is elég dolga. A minisztérium rangban legidősebb tanácsosa Csöke Ferenc az elnöki osztály főnöke, a fiumei tengerészeti hatóság volt főnöke, aki azonban Szallay Péter utódjául, a posta- és táviratügyek elnökgazgatójául van kiszemelve. Hogy már eddig is meg nem történt a kinevezése, annak oka az hogy Csöke a postások fizetés- és státuszrendezési memorandumát magáévá tette, Wekerle azonban, mint mint minden olyan mozgalomnak, mely az államháztartásra új terheket róna elvileg ellensége lévén, — nem akadályokat gördített a megoldás elé; kétségtelen azonban, hogy a postások jogosan kérik ügyeiknek rendezését s az elői a kormány el nem zárkozhatik s így nem sokára Csöke Ferenc, talán már januárban a postáügyek élén fog állni — államtitkári címmel és hatáskörrel. Forgalomban hozták Hosszpótzky Alajos miniszteri tanácsos nevét is, akit mint műszaki embert kívánának adminisztratív államtitkárnak megtenni, de ez a föltevés nem bír a valószínűség látszatával. Sokkal több lehetőség van abban a hírből, hogy Szerényi Lers Vilmos miniszteri tanácsost venné maga mellé, a külkereskedelmi tárgyalásoknál oly sikerrel védelmezte meg — mint a kereskedelem-politikai osztály főnöke — a magyar érdekeket. Vagy Téglássy István miniszteri tanácsos kinevezése is lehetséges, aki viszont az ipari és munkásvédelmi főosztály élén állva, többször adta tanujelét kiváló képességeinek és rátermettségének. Mindenesetre kívánatos, hogy minél előbb betöltessek ez az állás, amelyre a kereskedelemügyi minisztériumnak — a belső kezelés szempontjából oly nagy szüksége van.

— A „Fiumei Magyar Daloskör” estélye. Igen szép és minden tekintetben sikerült hangversenyt és táncszélyt rendezett szombaton este a Deák-szállóban a „Fiumei Magyar Daloskör”. Este fél kilenc órakor, a midőn a hangverseny kezdetét vette, a nagy terem zsufoltságig telve volt előkelő közönséggel. Megjelentek Nákó Sándor gróf kormányzó, Vio Ferenc dr. podeszta, Wickenburg István gróf kormányzóhelyettes és Kankovszky Ferenc miniszteri osztálytanácsos is, kiket a Daloskör szeretetreméltó és fáradságtalan elnöke Donáth Imre miniszteri osztálytanácsos fogadott.

A kar bevezető éneke után Medek Anna a magy. kir. Operaház magán énekesnője énekelte el erős, tiszta s kellemes csengésű szopránjával a „Gioconda” c. opera nagy áriáját, mely után a tapsoknak és kihívásoknak engedve „Tosca”-ból énekelte műsorán kívül.

Kreutzer-Potosnyak Evelina urnő lépett ezután a pódiumra és előadott zongoraszámaival szűnni nem akaró tapsra ragadta a hallgatóságot.

Utána a Völgyi László tanár által dicsőretre méltó odaadással betartott kar néhány szép magyar nótát adott elő kiváló precizitással és kifogástalan összhanggal.

Medek Anna következő Nosedá, Huszka és Fráter Lóránt gyönyörűen előadott magyar dalaival, melyeket a hosszantartó tapsok miatt meg is kellett toldania.

Végül a kar zárta le a kitűnően összeállított műsort magyar népdalokkal.

Bató László tanár kísérte művészi zongorajátékával a kar énekét és ő készítette a „Beszögödtem” kezdetű dal átíratát is.

A hangverseny után Barca Jenő népszerű cigányzenekara rázendített a csárdásra, melynek hangjainál csakhamar közel száz pár járta a táncokat. Az első négyest két oszlopban 90 pár táncolta. A mulatságon, amely csak hajnali négy óra után végződött, a következő asszonyok és leányok vettek részt:

Asszonyok: Donáth Imréné, Békei Ignácné, Balázs Gyuláné, Balázs Simonné, Bató Lászlóné, Balpataky Zsigmondné, Barta Antalné, Bárány Henrikné, öz. Battestinné, Depoit Antalné, Etelecz Károlyné, Fodor Gáborné, Fogel Viktorné, Farkas Józsefné, Gazdag Sándorné, öz. dr. Góth Lajosné, Gottlieb Jenőné, Kalmár Benőné, Keömley Pálné, Klemencsics Károlyné, Komlós Lajosné, Kubicek Károlyné, Márkus Mórné, Milch Kornélné, Molnár Davidné, öz. Popescuné, öz. Possertné, Polnauer Miksáné, Szentgyörgyi Ferencné, Szerafin Aurélné, Szántó Jakabné, Sággy Gyuláné, Sóváry Béláné, Szász Jakabné, Schreiber Gyuláné, Steiner Ernőné, Schön Józsefné, Tánzer Józsefné, Török Gáborné, Völgyi Lászlóné és Zechmeister Lajosné.

Leányok: Balázs Vilma és Angyalka, Balpataky Ilona és Erzsi, Bagatto Janka, Battestin Medea, Curtini Irma, Etelecz Margit, Fonda Thea, Hesz Etelka, Hasse Mara (Kiel), Jammersbach Lena (München), Iskra Natalia, Kertay Kató, Keömley Olga, Lévy Irma, Mariasovich Emma, Madarász Gizike, Maly Mária, Márkus Ilona és Jolán, Mózog Mariska, Polnauer Alma és Jolán, Polonio-Balbi Dolores és Mary, Popescu Fémy és Juliska, Posser Lydia, Singer Ilona, (Belisce), Sági Rózsá, Szentgyörgyi Albina, Schön Irén, Squasa Placida, Steiner Margit, Tánzer Rózsá, Ulreich Elza (Dobsina), Waldmann Margit, Winkler Olga és de Zorzi Ilona.

— A Kereskedelmi Kaszinó megalakulása. Tegnap délelőtt tizenegy órakor véglegesen megalakult az új Kereskedelmi Kaszinó, melyről lapunkban már bőven megemlékeztünk. Az új kaszinó szaporítja egygyel a fiumei magyar egyletek számát, mivel az eddig beiratkozott száztizenöt tag több mint háromnegyedrészre a helybeli magyar intelligenciából került ki. Minthoz az új egyesületben az összes fiumei nagyvállalatok s bankok és igen sok számottevő magán cég képviselve van, bizvást remélhetjük, hogy rövid időn belül az új kaszinó Fiume legjelentősebb közgazdasági egyesületévé fejlődik ki. A tagok gyűjtése most is serényen folyik s tömegesen jelentkeznek napról-napra az új tagok. Az évi tagsági díj 36 korona. Az egyesületi helyiség a San Stefano utcában a Braun-féle ház első emeletén van, a hol a kényelmes társalgó, olvasó és játszó terem állnak a tagok rendelkezésére.

A tegnapi alakuló gyűlésen Goldmann Jónás igazgató javaslatára a megjelentek elha-

tározták, hogy a megszünt fiume Lloyd alapszabályait veszik irányadóul az új kör működésére. Ezután Steinacker Artur, a rizshántológyár alelnökét és a kereskedelmi tőzsde elnökét egyhangulag az új kaszinó elnökévé választották. A rögtön utána megejtett igazgatósági választáson a következő 14 választmányi tagot választották meg a kör élére:

Goldmann Jónás, Virág Henrik, Tibor Róbert, Pollák Ignác, Réti Gyula, Weinhardt Gusztáv, Zipszer Lajos, Baccarich János, Lampel Béla, Frankl Arnold, dr. Eisler Fülöp, Dénes Adolf, Rampp Károly és Szirányi Jenő.

A 14 tagú igazgatóság a saját kebeléből fogja megválasztani a kaszinó két alelnökét.

— A „Közlekedési akadémia” életbe léptetése. Két évi tárgyalás eredményeként végre jövő évi szeptember hó 1-én életre kel a Közlekedési Akadémia. Az eddigi vasuti tisztképző tanfolyam, a hajóstizti tanfolyam egyesítése folytán, melyhez hozzáveszik a m. kir. postatakarékpénztár ügykörét felelő tananyagot is, két fokot állapít meg a tervezetben: felsőt és alsót. Az itt nyert képesítés lesz egyedüli kvalifikáció a vasut, postatávirda, hajózás és postatakarékpénztárnál alkalmazást keresők részére, természetesen megmaradván a fogalmazói személyzetre nézve az 1883: I. t.-cikkben foglalt minősítési kötelezettség is. A javaslat már az érdekelte intézményeket megjárta s nem sokára minisztertanács elé kerül s már a tavasszal az országgyűlésnek is benyújtja Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter. Rendkívül ügyes dolog, hogy a kiépítés kérdését végre egységesítették és szabályozták.

— Az Adria hajóforgalma. Az Adria m. kir. tengerhajós társaság gőzöseinek járásáról a következő jelentéseket vesszük:

Az „Adria” Genuában rakodik hazafelé (B. vonalon). „Andrássy” Bariban rakodik hazafelé (A. vonalon). „Arad” december 9-én elindult Newportból Velencébe. „Árpád” dec. 10-én Cataniából hazafelé indult a B vonalon. „Balaton” december 2-án Santóban rakodik Trieszt és Fiume részére. „Báró Fejérvár” december 7-én elindult Messinából Valencia, Gibraltár, Rotterdam és Antwerpenbe. „Baross” dec. 4-ike óta kirak Grimsbiben. „Báthory” dec. 9-én elindult Nord Shieldsből Velencébe. „B. Kemény” december 9-ike óta rakodik Genuában Brazília részére. „Buda II.” december 6. óta rakodik Fiumében rakodik Catania, Palermo és Rouen részére. „Carola” Málta és Siracusa között napi járatát végzi; a „Deák” dec. 10-én elindult Fiuméből Görögországba és Londonba. „Duna” dec. 9-ike óta kirak Rouenban. „Jókai” dec. 8-án Maltából Velencébe, Triesztbe és Fiuméba indult. „Kálmán király” Cataniában rakodik Trieszt és Fiume részére. „Kassa” Messinában rakodik Marseille és Spanyolország számára (A. vonal). „Kolozsvár” dec. 6-ika óta rakodik Fiumében Gibraltár, Tanger és Bordeaux részére. „Lederer Sándor” Marseilleben rakodik hazafelé az A. vonalon. „Mattekovics” dec. 9. óta kirak Triesztben. „Mátyás király” Fiumében kirak Marseille és Spanyolország részére. „Nagy Lajos” Fiumében rakodik Ancona, Bari, Catania, Messina és Palermo részére. „Rákóczi” Nápolyban rakodik hazafelé (A. vonal). „Stefánia” dec. 2. el indult Glasgowból Malta, Velence, Trieszt és Fiuméba. „Szápáry” Messinában rakodik Marseille felé (B. vonal). „Széchenyi” december 4-ike óta kirak Velencében. „Szeged” nov. 22. elindult Cardiffból Velence és Fiuméba. „Széll Kálmán” dec. 8. óta rakodik Cardiffban Genua vagy Szavona részére. „Szent László” Triesztben rakodik Marseille felé B vonal. „Tibor” dec. 9-én elindult Gravozából Valencia, Lissabon, Leixoes és Glasgowba. „Tisza” Algierban rakodik az északafrikai vonalon Tanger és Gibraltár részére. „Zichy” dec. 9-én elhaladt Gibraltár mellett London felé. „Zrinyi” Porto Maurizióban rakodik Marseille és Spanyolország számára (A. vonalon).

— A „Caronia” érkezése. Holnap kedden érkezik New-Yorkból kikötőnkbe a Cunard-társaság hatalmas „Caronia” gőzöse, amely már több ízben járt Fiumében. A gőzös New-Yorkból 1950 víszavándorlóval indult el, akiknek túlnyomó része Nápolyban szállott partra. Ide Fiuméba a hajó 620 harmadosztályú, 14 másodosztályú és 12 elsőosztályú utast hoz. A „Caronia” december 19-éig, szombatig marad kikötőnkben.

— Az „Atlantica” hajójárat. Az „Atlantica” Tengerhajózási Részvénytársaság hajóiról a következőket jelenik: A „Magyarország” gőzhajó Alexandriában rakodik ki. A „Kossuth Ferenc” gőzhajó Gibraltárt hagyta el utjában Rotterdam felé. A „Szerényi” gőzhajó ma indul Genuából Castellamare és Nápolyba. A „Morawitz” gőzhajó Brailában rakodik Rotterdamba. A „Gróf Serényi Béla” gőzhajó Fiuméből a dunai kikötőbe indult. A „Pollacsek” gőzhajó Hullból Fiuméba indult. „Atlantica” bérelt hajóiról a következőket tudósítjuk: A „Dirphys” gőzhajó Odessában esedékes Rotterdamba rakodandó. Az „Evanthia” gőzhajó Odessában rakodik Cette-be. A „Sparti” gőzhajó Brailában rakodik syriai kikötőbe és Port-Saidba. A „Marina” gőzhajó Galatban

rakodik Cette és Oranba. A „Southfield” gőzhajó Hullban esedékes Fiuméba rakodandó.

— Főolvasás a magyar tengerészetről. Kemény Ödön, az Adria magyar királyi tengerhajózársaság titkára ma hétfőn, december 14-én este a fiumei áll. tisztviselő, egyesülete és a fiumei tanári kör szabad liceumában szabad előadást tart „A magyar tengerészet múltja, jelenje és jövője” címen.

— A vasárnapi munkeszünet felfüggesztése. A kereskedelmi minisztérium elrendelte, hogy december 20-án és 27-én, azaz a karácsony és újév előtt levő vasárnapokon délután 5 óráig az összes üzletek nyitva tartanak. A fodrász üzletek egész nap nyitva lehetnek ezen a két vasárnapon.

— Tűz a Szápáry rakparton. A Riva Szápáryn, közel az Adamich-térhez, tegnap délelőtt, éppen akkor, amidőn a térzenét hallgató közönség nagy számban hullámozott fel és alá a téren, az egyik vasuti kocsi mellett felhalmozott szénarokmány kigyulladt. A tűz nyomán csakhamar nagy füstoszlopok szálltak fel, ami a közönséget eleinte megijesztette s nagy csoportokban tudult oda. A tűz lokalizálására egy városi, mint a kikötői tűzörség kivonult, akik, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozzák, az égő szénarokás mellől a még épen maradt kölegeket gyorsan széjjel dobálták s a tűz közelében levő hordókat is eltávolították onnan. A rendőrség később megállapította, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett s ennek értelmében letartóztatta Teneali Nicolo, Del'maestro Salvatore, Sossito József és Baschiera Jenő kiskoru suhancokat, akik ellen megindította az eljárását.

— Árverés az állomás. Az államvasutak helybeli állomásfőnöksége jelenti, hogy holnap december 15-én a 33. számú raktárban délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen eladásra kerülnek a következő ki nem váltott árúk: használt ruhanemű, tisztítópórá, üres hordó, faáru, előszoba fogas, olajfestmény, magnezit, üres zsákok, kenőolaj, habkő, liszt, vascső, üvegáru, zsinagáru, vermouthkivonat, ásványvíz, butor, szappan, cimbalom, képkeret, zenélőmű, bor, varrógéprész, cement, pamut áru, csomagoló papír.

— Törökdohány szállítás Fiuméba. Törökországból évenként nagyobb dohánymennyiséget importálunk Magyarországra, amely behozatalt ma is rendszeresen fentartjuk, dacára annak, hogy a magyar és osztrák árúk bojkottját valóságos orgiával folytatják ellenünk kétes keleti rokonaink. Kavalla törökország kikötőből legutóbb is 4000 bál törökdohányt indítottak utnak Fiuméba egy görög gőzessel. Piraeuszban át akarták rakni a négyezer bálya Trieszt-Fiuméba induló „Moravia” Lloyd gőzössel, de a gőzös annyira tele volt Törökországban visszautasított áruval, hogy csak két ezer bált vehetett fel. A „Moravia” a dohányszállítvány eme felével tegnapelőtt érkezett ide, a másik kétezer bált egy későbbi gőzös hozza el.

— A kikötőből. December 14-én. Érkezett: „Tyria” angol gőzös Liver, oolból 300 tonna vegyes áruval. „Árpád” magyar gőzös Marseilleből 14000 láda narancscsal és 100 tonna vegyes áruval. „Adriatico” osztrák gőzös Sebenicóból 300 tonna kőszénal.

— Új szivarkák a közforgalomban. Napok óta „Király” elnevezéssel új finom szivarkák vannak forgalomban. Az új szivarkák elegáns tokban 10 darabonként adtnak el és egy darab ára 4 fillér.

— A részeg ember meg a gyertya. Tegnap este nyolc óra után a Via Andrássy 11. számú házban Stavanya főbérlő lakásában szobátűz ütött ki. A tűz úgy keletkezett, hogy Palladini Vincenzo, Stavanya szob bérlője este részegen ment haza s mikor nagynehezen gyertyát gyújtott, annak lángjától lángba borult a szoba függőnye. A részeg ember akkor már ágyba dült s a függőny lángja csakhamar átcsapott az ágyra is, hol a kábuitan, tehetetlenül fekvő Palladini Vincenzónak testét több helyen súlyosan összeégette, úgy, hogy a szerencsétlent kórházba kellett szállítani. A kár elég jelentékeny.

— Letartóztatások. A rendőrség bekísérte Atyanovits Valnar 18 éves nagy-kikindai illetőségű suhancot, mert munka nélkül tengődött és a vasuti állomás harmadosztályú várótermében aludt, továbbá Kacher Otto 14 éves marburgi, Karner Ferenc 40 éves

bécsi, Makarics Simon 17 éves dalmáciai és Skotich Márton: 52 éves cerovári illetőségű munká nélkül való csavargás miatt. Tiltott visszatérés miatt letartóztatták Nichovich Katalin kosinji illetőségű 27 éves nőt.

— **A kivándorlók élelmezése.** Lapunk legutóbbi számában megírtuk a kivándorlók élelmezése körül létesített új rendet. A kivándorlási szálló bérleje most arról értesít bennünket, hogy a Cunard hajóstársaság a kivándorlóknak eddig szolgáltatott élelmezésről szóló számlák kifizetését nem tagadta meg, hanem csak az ezután érkező kivándorlók élelmezését szüntette be.

A kivándorlási szálló bérleje már vissza is adta az ezen hajóhoz érkezett utasok által lefizetett élelmezési összegekkel az illető kivándorlóknak és csak a következő hajó utasainál kezd meg az élelmezésnek készpénz elleni kiszolgáltatását, ha addig a kormány másként nem intézkedik.

— **Ékszereladás.** A rendőrségen följelentették Salvatore Domonkos 28 éves messinai illetőségű kereskedelmi ügynököt, mert kórházakban arany ékszereket adott el engedély nélkül. Azt mondta, hogy az ékszereket egy Belvederén lakó asszonytól s egy ékszerésztől kapta. A rendőrség nyomára jött, hogy két társa is van, kik szintén ékszereladással foglalkoznak engedély nélkül.

— **Abbazia vendégei.** Az elmúlt héten 192 új vendég érkezett a szomszédos Abbazia fürdőhelyre, ahol az üdülők száma jelenleg 1115, míg ez év szeptember 1-től december 9-ig összesen 6907 fürdővendég fordult meg Abbaziában.

Távirat ◀ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, dec. 14. A képviselőház mai ülésében Justh Gyula elnökölt.

Az elnök az ülés megnyitása után bemutatja Duchon Ödön dr. szigetvári képviselő megbízó levelét.

Ezután a Ház folytatja a felhatalmazási javaslat tárgyalását.

Peseha Miklós a kormány iránt bizalommal viseltetik és a javaslatot elfogadja.

Bodrogi Árpád kárhoztatja az annexiót. Kikel a klerikális áramlatok ellen s támadja a néppártot a Koczurek-ügy miatt. Végül határozati javaslatot nyújt be az önálló bank felállítására érdekében.

Vízy Ferenc elfogadja a felhatalmazási javaslatot.

Ezután **Roics** Milán horvát nyelven a javaslat ellen beszél.

Majd **Batthyány** Tivadar gróf szóla fel és kijelenti, hogy Bodrogi indítványát helyesli.

Itt **Sümegei** Vilmos közbeikt: — Mi ezt komolyan csináljuk, de a balpárt rossz viccet csinál a dologból!

Molnár Jenő vissza vág: — „Fi viccelitek ki az önálló bankot!”

Elnök a közbeiktásokért mind a két képviselőt rendre utasítja.

Batthyány Tivadar ezután folytatja beszédét és azt javasolja, hogy Bodrogi indítványát utasítsa a Ház a bankbizottsághoz.

Utána **Nagy** György beszél. Azt kívánja, hogy a Ház utasítsa a bankbizottságot: mondja ki, hogy az önálló bank létesítését szükségesnek tartja és csupán a bank felállításának módjait iránt folytatja a tanácskozást.

Képviselői beszámolók.

BUDAPEST, dec. 14. Karátsonyi Jenő gróf, a zichyfalvai kerület képviselője tegnap kerületében beszámolót mondott, amelyben a plurális választói jog mellett foglalt állást. A választók bizalmat szavaztak a képviselőnek.

SZEGVÁR, dec. 14. Mezőfi Vilmos tegnap itt beszámolót tartott, amelyben a pluralitás ellen beszélt. A választók bizalmat szavaztak Mezőfinnek.

Merénylő kertész.

BUDAPEST, dec. 14. Gyuricsics György kertész, aki nem régen szabadult ki a börtönből, ma itt berontott Moldvai Benjamin kereskedő családjához, akinek egyik leánya ellen elkövetett merénylet miatt volt elzárva. Gyuricsics a családtagok közül hármat súlyosan megsebesített. A merénylőt letartóztatták.

Óriási orkán.

RESICABÁNYA, dec. 14. Tegnap itt óriási orkán vonult át a városon, amely sok házat és kéményt ledöntött s a kohók tetejét elvitte. Több ember megsebesült.

Öngyilkos gyáros.

KÉSMÁRK, dec. 14. Koromzay György jómódú gyáros itt ma ismeretlen okból agyonlőtte magát.

A montenegrói pénzügyminiszter rendelete.

CETTINYE, dec. 13. A hivatalos lap a montenegrói pénzügyminiszternek egy rendeletét közli, mely december 15-től azon államok áruira vonatkozik, melyeknek Montenegróval semminemű kereskedelmi szerződésük nincsen s amely árukra nevezett naptól fogva a legmagasabb vámdíjteleket fogják alkalmazni.

A Porta fellép a bojkott ellen.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 14. A minisztertanács szigorú rendeletet intézett a vámhivatalokhoz, amelyben elűltja őket a bojkottban való részvételről.

Az annexió-ügy tárgyalását megkezdték.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 14. Pallavicini nagykövetség ma kezdte meg a tárgyalásokat a portával — az annexió ügyében való meg egyezés érdekében.

Minden a kihordás vagy széküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, a mely a SCOTT-féle Emulsio-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsio

hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époló rózsás és viruló arcszínre kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsio

használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

AZ Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — hőrjük figyelembe venni.

Karácsonyi és újévi ajándékok

a legjutányosabb áron kaphatók

Korniczai G. üveg- és porcellánkereskedésében Fiume Via Governo 22.

Új magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztóközönség tudására hozni, hogy Vicolo della Germania I. sz. alatt, a kászárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába vágó cikkeket naponta frissen, a legkitünőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagyrabecsült pártfogását.

Mély tisztelettel
Szathmáry György
hentes m.

Fontos ujítás!!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina, Jelcich ház)
új vállalata, mely a világhírű

Kőbányai Polgári Serfőző r. t.

palacksőreit mindenkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Árusítja:

a világos márciusi sört,
a kőbányai barátsört és a serfőződének különleges, a leg híresebb orvos tanároktól ajánlott gyártmányát a

„Szent István” védjegyű Dupla maláta sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesíttetnek.

Díjmentes házhoz szállítás!

Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksörök.

Fontos ujítás!

„DE LA VILLE” SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Naponta a hirneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának hangversenye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdetre 9 órakor.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj
mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELFEON 534.
Naponta friss bécsi kolbász.

Melyik uri asszony

adna ebédet és vacsorát fiatal hivatalnoknak? Ajánlatok „Hivatalnok” címmel a kiadóba.

A serfőző specialitása: Szent István védjegyű Dupla maláta sör.

A serfőző specialitása: Szent István védjegyű Dupla maláta sör.

